

Egyesületi közlemények.

(Az Országos Erdészeti Egyesület 1885. évi szeptemberhó 15-én tartott rendes választmányi ülésének jegyzőkönyve.)

Jelen voltak : Gróf Tisza Lajos elnök ö excja; Bedő Albert alelnök; Balás Vincze, Belházy Emil, Eleőd Jósa, Garlathy Kálmán, Hofmann Sándor, Illés Nándor, Kallina Károly, Luczenbacher Pál, Rónai Antal, Rutska Tivadar, Vanke Sándor választmányi tagok és Horváth Sándor titkár.

I. Az egyesületi pénztár állásáról a titkár a következő jelentést terjeszti elő :

Az egyesület összes bevétele január 1-jétől a mai napig
 összesen 30.166 frt 94 kr
 rug, melyből azonban 200 frtot egy 100
 frtos aranyjárdék-kötvény, és egy 100
 frtos papírajárdék-kötvény névértéke tesz ki.

A kiadás ugyanezen idő alatt 29.074 frt 64 krt
 tett ki, a jelenlegi pénztári készlet tehát 1.092 frt 30 kr.

A 30.166 frt 94 kr összes bevételből 197 frt 72 kr mult évi pénztári maradékot képez; 1850 frt ujonnan tett készpénz alapítvány fejében, 11.443 frt 98 kr régi alapítványok törlesztésére, 759 frt 19 kr a Wagner Károly alapítványra, 605 frt a magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek segélyalapjára és végül 1710 frt a házépítési alapra folyt be.

A rendes bevételekre tehát ezen összegek levonása után 13.601 frt 05 kr esik.

Viszont a 29.074 frt 64 kr kiadásból 12.852 frt 48 kr a rendes alaptőkéhez, 759 frt 19 kr a Wagner Károly alapítványhoz, 605 frt a magyar erdőtisztek segélyalapjához és 1710 frt a házépítési alaphoz való csatolása végett adott át véglegesen az alapítványi pénztárnak, 8284 frt 26 kr pedig ugyanannak kölcsönként szolgáltatott ki, oly feltétellel,

hogy ha arra a kézipénztárnak az év végén egészben vagy részben szüksége volna, a kölcsön adott összeg annak idejében megtérítendő lesz.

A rendes kiadásokra eszerint összesen 4863 frt 71 kr esik.

Az 1092 frt 64 kr pénztári feleslegén kívül ugyancsak a kézi pénztárban van elhelyezve a letéti számadás szerint egy 1100 frtról, egy 550 frtról, egy 1000 frtról és végül egy 1360 frtról szóló takarékpénztári könyvecske is, melyekkel a Deák Ferencz-alapítvány 1882., 1883. és 1884-dik évi ki nem adott pályadíjai és a műszótárra 1883. és 1884-ben félretett összegek vannak elhelyezve.

A jelentés örvendetes tudomásul vétetik.

II. Az 1884-dik évi számadások megvizsgálására és az 1886-ik évi költségvetés elkészítésére kiküldött bizottság bemutatva a számadások főszövegét és a költségvetés tervezetét, eljárásáról a következő jelentést terjeszti elő.

Tekintetes igazgató választmány! A folyó évi márcziushó 25-én tartott választmányi ülésben az Országos Erdészeti Egyesület 1884. évi számadásának megvizsgálásával bizatván meg, van szerencsénk e vizsgálat eredményeként a következőket jelenteni.

Az 1884. évi kézi pénztári naplóból, valamint a számadások tételét részletesen kimutató rovatkönyvből és alrovatkönyvekből meggyőződünk, hogy az egyesület pénztárának

1884. évi összes bevétele	31.973 frt 81 kr,
1884. „ „ kiadása	31.776 „ 9 „
s így 1884. évi pénztári maradványa	197 frt 72 kr volt.

A kiadások főösszegéből

a) a rendes alapítványi tőke javára

1. a magánkötvényekben levő alapítványi tőke törlesztésére befizetett	2.147 frt 90 kr,
2. a készpénzben befizetett új alapítványi tőke	1.380 „ — „
3. a kézi pénztár feleslegéből időnként az alapítványi tőkéhez csatolt	8.589 „ 81 kr
összesen	12.117 frt 71 kr.

b) a magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek segély alapja javára:

1. az ezen alapra készpénzben befolyt összegek	1.004	frt 03	kr,
2. az alapnak fel nem használt jövedelme	480	"	— "
3. a kézi pénztár feleslegéből ezen alaphoz csatolt	1.000	"	— "
összesen	2.484	frt 3	kr.

c) Wagner Károly alapítvány javára az ezen alapra készpénzben befolyt 361 frt 16 kr.

d) A székesfehérvári ismeretlen alapítványa javára a szelvények beváltásából befolyt 24 frt — kr.

Összesen 14.986 frt 90 kr

az alaptőkének adatott át, mely összegek tehát nem valódi kiadások, hanem a pénztári maradvánnyal együtt az 1884. évi készpénz felesleget képezik, mely ezek szerint összesen 15.184 frt 62 krt teszen. Azonkívül a magánkötvényekben tett alapítványok tőkéje összesen 2202 frt 10 krral szaporodott.

A vagyoni állást az alapítványi pénztár 1884. év végével lezárt számadásai alapján következőnek találtuk:

I. Készpénzkészlet	3.860	frt 50	kr.
II. Az alapító tagok magánkötvényei	77.103	" 23	"
III. 4 ⁰ / ₀ -os magyar aranyjárdék kötvény	16.000	" —	"
IV. 5 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ -os magyar földhitelintézeti záloglevél	6.000	" —	"
V. 5 ⁰ / ₀ -os magyar földhitelintézeti záloglevél	52.800	" —	"
VI. 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ -os " " " "	32.500	" —	"
VII. Szőlődézsma-váltási kötvény	6.700	" —	"
VIII. Államsorsjegyekben	600	" —	"

Az alaptőke összesen . 195.563 frt 73 kr.

Az egyes alapítványok vagyoni állása a következő volt: *)

Hogy a fentebbi III. bezárólag VIII. számok alatt felsorolt értékpapírok az 1884. végével tényleg az egyesület tulajdonában és pedig a magyar földhitelintézetnél gyümölcsözőleg elhelyezve voltak, erről a nevezett intézet 1885. évi januárhó 30-án 1684. szám alatt kelt s nekünk eredetiben bemutatott igazolványból is meggyőződünk, megjegyeztetvén, hogy ugyanazon számú értesítvény szerint azonkívül 1000 frt (tulajdonképen 1010 frt 34 kr, melyből azonban 10 frt 34 kr az időközi kamatokat illeti) a nevezett intézetnél készpénzben maradt.

*) Az idetartozó táblázat a 877. lapon látható.

	Általános alapítványi tőke		Deák Ferencz- alapítvány		Magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek segélyalapja		W a g n e r Károly- alapítvány		Székesfehé- vári ismeretlen alapítványa		Összesen	
	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Állás 1883. év végével . . .	147.662	20	10.060	.	12.999	59	6.884	81	664	.	178.210	60
Szaporodás 1884. évben:												
a) készpénzben, illetve értékpapirban	12.117	71	.	.	2.484	3	361	16	24	.	14.956	90
b) magánkötvényekben . . .	2.202	10	.	.	.	.	.	.	.	.	2.202	10
c) értékpapir vásárlásoknál a névérték és ár-folyam közti különbözet	164	13	.	.	.	.	.	.	.	.	164	13
Összesen	14.483	94	.	.	2.484	3	361	16	24	.	17.353	13
Állás 1884. év végén . . .	162.146	14	10.000	.	15.483	62	7.245	97	688	.	195.563	73

Megjegyezzük továbbá, hogy a letéti napló szerint az 1884. év végével 4010 frt volt letétben.

Fentebbiek alapján konstatálhatjuk azon örvendetes tényt, hogy az egyesületi tőkevagyon szaporodása, mely az 1883. évben 17.013 frt 60 krt tett ki, az 1884. évben daczára annak, hogy az Erdőhasználatlan kiadására és az Erdészeti műszótár céljaira jelentékeny összegek adattak ki, 17.353 frt 13 krra fokozódott.

Továbbá jelentjük, hogy az eredményében fent ismertetett 1884. évi egyesületi számadásokat részleteiben is úgy az előírás, mint a lerovás s illetőleg úgy a bevételek, mint a kiadások elszámolásánál helyesnek találtuk, s egyszersmind azon örvendetes meggyőződésre is jutottunk, hogy a tényleges bevételek az előírányzott összegeket minden rovatnál jelentékenyen túlhaladták, a kiadásoknál ellenben a tulajdonképeni kiadást képező rovatokban egészben véve megtakarítás éretett el, s a részletekben is csupán a „Wagner Károly alapítvány“ból adott segélyeknél (VII. rovat) és a Postaköltségeknél (XI. rovat) mutatkozott az előírányzathoz képest túllépés. Ezek közül az első (VII. rovat alatt előforduló) 120 frt tulkiadás onnan ered, hogy a megelőző évről fennmaradt 120 frt az 1884. évben adatott ki; a második (XI. rovat alatti) 310 frt 18 kr tulkiadás pedig a tisztelt választmány által 1884. évi decemberhó 20-án tartott választmányi ülésben engedélyezett 370 frt póthitelben találja fedezetét.

Végül van szerencsénk megbízatásunkhoz képest beterjeszteni az 1886. évi költségvetésnek tervezetét is, megjegyezvén, hogy annak összeállításánál figyelembe kellett vennünk nemcsak az 1884. évi tényleges eredményeket és az 1885. évi költségvetést, hanem azonkívül azon körülményt is, hogy az egyesület palotája 1886. évben már fel lesz építve. Ennek folytán a bevételekre nézve az „érték-papírok kamatai“ rovat alatt, miután az egyesület pénze a házépítésre lesz kiadva, csak 750 frtot irányoztunk elő; egyuttal azonban az 1886. évi augusztustól kezdve bérbeadható lakosztályokért befolyandó házbér czimén 4700 frtot vettünk fel. Ellenben a kiadásoknál mint új tételt a házmester, továbbá egy állandó szolgálja fizetését, valamint a leltári tárgyak beszerzésére, irodai átalány és irtok fizetés rovatain a második félére nagyobb összegeket kellett előírányoznunk, miután szükségesnek véljük, hogy a házmesteren kívül egy szolgálja is állandóan az egyesület új helyiségében tartózkodjék, a ház berendezésének kiegészítésére többféle leltári tárgyak beszerzése válik előreláthatólag szükségessé, az irodai átalány és az irtok fizetésének nagyobbítása pedig azon tény mellett, hogy az írásbeli munka most már igen terjedelmes, elkerülhetlenül szükségesnek mutatkozik.

Budapest, 1885. évi augusztushó 1-én.

Belházy Emil,
bizotts. elnök.

Kallina Károly,
bizotts. tag.

Vanke Sándor,
bizotts. tag.

Az Országos Erdészeti Egyesület 1884. évi zárszámadása.

B e v é t e l .	Elő- irány- zott összeg		Tényle- ges eredmény		Mutakozik az előiránnyal szemben +, vagy —	
	frt	kr	frt	kr	frt	kr
Pénztári maradék 1883-ból	.	.	569	28	+	569 28
I. Az egyesület értékpapirjainak kamataiból és pedig :						
a) általános egyesületi czélokra használható kamatok	3210	.	4047	54	+	837 54
b) a „Deák Ferencz alapítvány“ bevétele	550	.	550	.	.	.
c) a „Wagner Károly alapítvány“ bevétele	340	.	340	.	.	.
d) a „magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek segély-alapja“-jának bevétele	400	.	600	.	+	200 .
II. Az alapító tagok által kiállított magánkötvények kamataiból (beleértve az alapítók lapdíjait)	2700	.	3665	83	+	965 83
III. A rendes tagok által fizetett díjakból	3300	.	5049	72	+	1749 72
IV. Az állam által erdészeti irodalmi czélokra adott segélyből és az „Erdészeti Lapok“-ra tett előfizetésekből	3000	.	5090	25	+	2090 25
V. Az „Erdészeti Zsebnaptár“-ra tett előfizetésekből	700	.	1335	11	+	625 11
VI. Az „Erdészeti Rendeletek Tára“-ra tett előfizetésekből	100	.	231	57	+	131 57
VII. Hirdetési díjakból	600	.	1479	60	+	879 60
VIII. A takarékpénztárakba elhelyezett kézipénztári készletek időközi kamataiból	100	.	252	11	+	152 11
Alapító tagok új készpénz alapítványai	.	.	1380	.	+	1380 .
Az alapító tagok által tett alapítványi tőkék törlesztésére befolyt összegek	.	.	2147	90	+	2147 90
A „Wagner Károly alapítvány“ javára tett újabb adakozások összege	.	.	361	16	+	361 16
A „Wagner K. alapítv.“ egyéb bevétele	.	.	150	95	+	150 95
A „magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek segélyalapja“ javára befolyt összegek	.	.	1004	03	+	1004 03
Ugyanazon alap javára kiállított magánkötvény után esedékes kamat fejében	.	.	6	.	+	6 .
Téritmények	.	.	37	26	+	37 26
Átfutó és egyéb rendkívüli bevétel	.	.	2024	.	+	2024 .
Az „Erdőhasználatlan“-ra tett előfizetésekből	.	.	1651	50	+	1651 50
Összes bevétel	.	.	31973	81	+	16973 81
Levonva az összes kiadást	.	.	31776	09	.	.
Maradt kézi pénztári készlet az 1884. év végével	.	.	197	72	.	.

K i a d á s.	Elő- irány- zott összeg		Tényle- ges kiadások		Mutatkozik az előiránnyal szemben + vagy, —	
	frt	kr	frt	kr	frt	kr
	I. Az „Erdészeti Lapok“ és más közle- mények nyomtatása	4300	.	4249	41	—
II. Az „Erdészeti Zsebnaptár“ kiállítási költségei	1000	.	997	78	—	2 22
III. Az „Erdészeti Rendeletök Tárá“-nak kiállítási költségei	200	.	81	13	—	118 87
IV. A titkár és irnok fizetése	1680	.	1680	.	.	.
V. Lakbér, bérkrajczár, vízvezeték sat.	1090	.	1090	.	.	.
VI. A „Deák Ferencz alapítvány“ pályá- díja	550	.	550	.	.	.
VII. A „Wagner Károly alapítvány“-ból adott segélyek	340	.	460	.	+	120 .
VIII. A „magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek segélyalapja“-ból adott se- gélyek	400	.	120	.	—	280 .
IX. Szerkesztői átalány	1000	.	1000	.	.	.
X. Irói tiszteletdíjak	1200	.	1096	12	—	103 88
XI. Postaköltségek, lapexpeditió, bélyeg stb.	480	.	790	18	+	310 18
XII. Könyvtárgyarapítás és szaklapok	400	.	86	92	—	313 08
XIII. Irodai átalány	150	.	150	.	.	.
XIV. Szolgálat	180	.	180	.	.	.
XV. Irodai és leltári szerek beszerzése	100	.	93	42	—	6 58
XVI. Közgyűlési és utiköltségek	200	.	178	09	—	21 91
XVII. „Erdészeti Lapok“ javitnoki illet- ménye	200	.	200	.	.	.
XVIII. Jutalmak és más rendkívüli kiadások	150	.	96	.	—	54 .
XIX. Tagsági oklevelek kiállítása	20	.	.	.	—	20 .
XX. Az „Erdészeti Műszótár“-ra tett ki- adások	1360	.	1360	.	.	.
Az általános alapítványhoz csatolt összegek	.	.	12502	87	+	12502 87
A „magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek segélyalapjához csatolt ösz- szegek	.	.	2484	03	+	2484 03
Téritmények	.	.	13	80	+	13 80
Átfutó és egyéb rendkívüli kiadások	.	.	2316	34	+	2316 34
Összes kiadás	1500	.	31776	09	+	16776 09

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

Budapest, 1885. évi augusztushó 1-én.

Belházy Emő,
bizotts. elnök.

Kallina Károly,
bizotts. tag.

Vanke Sándor,
bizotts. tag.

Az Országos Erdészeti Egyesület 1886. évi költségvetése.

R o v a t o k	Tényleg befolyt 1884-ben		Előírányoztatott 1885-re		Előírányoztatik 1886-ra	
	frt	kr	frt	kr	frt	kr
B e v é t e l .						
I. Értékpapírok kamataiból	.	.	.	.	750	.
II. Az alapító tagok által kiállított magánkötvények kamataiból (beleértve az alapító tagok lapdijait is)	3665	83	2700	.	3000	.
III. A rendes tagok által fizetett díjából	5049	72	3300	.	4500	.
IV. Az állam által erdészeti irodalmi cze- lokra adott segélyből és az „Erdészeti Lapok“-ra tett előfizetésekből	5090	25	3000	.	5000	.
V. Az „Erdészeti Zsebnaptár“ előfizeté- seiből	1335	15	800	.	1200	.
VI. Az „Erdészeti Rendeletek Tárá“-ra tett előfizetésekből	231	57	100	.	100	.
VII. Hirdetési díjából	1479	60	700	.	1100	.
VIII. A takarékpénztárakban elhelyezett kész- letek időközi kamataiból	252	11	150	.	200	.
IX. Házbérjövedelem augusztustól kezdve :						
a) a Deák Ferencz alapítvány bevételei- nek biztosítására használandó	.	.	.	.	550	.
b) a Wagner Károly alapítvány céljára használandó	.	.	.	.	400	.
c) a „magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek segélyalap“-ja céljaira használandó	.	.	.	.	800	.
d) szabadon felhasználható házbér	.	.	.	.	2950	.
X. Rendkívüli bevételek :						
a) Új alapítványok	2851	19	.	.	1000	.
b) Magánkötvényben tett alapítványok törlesztése	2147	90	.	.	2000	.
c) Más rendkívüli bevételek	188	21	.	.	150	.
Összesen bevétel	22291	49	.	.	23700	.
Leütve a kiadást	.	.	.	.	16298	.
Marad felesleg, mely a bázépités céljára fel- veendő kölcsön törlesztésére fordítandó	.	.	.	.	7402	.
Budapest, 1885. augusztushó 1-én.						
<i>Belházy Eml,</i> bizotts. elnök.	<i>Kallina Károly,</i> bizottsági tag.		<i>Vanke Sándor,</i> bizottsági tag.			
	<i>Horváth Sándor,</i> titkár.					

R o v a t o k	Tényleg kiadatott 1884-ben		Előirányoztatott 1885-re		előirányoztatik 1885-re	
	frt	kr	frt	kr	frt	kr
	K i a d á s.					
I. Az „Erdészeti Lapok“ és más közlemények nyomtatása	4249	41	4500	.	4500	.
II. Az „Erdészeti Zsebnaptár“ kiállítási költségei	997	48	1000	.	1000	.
III. Az „Erdészeti Rendeletek Tárá“-nak kiállítási költségei	81	13	200	.	150	.
IV. A titkár fizetése	1200	.	1200	.	1200	.
V. Irnoki fizetés	480	.	480	.	{ 240 1. félév 400 2. félév	.
VI. Lakkbér, bérkrajczár, vízvezeték stb.	1090	.	1308	.	{ 654 1. félév 404 2. félév	.
VII. A „Deák Ferencz“ alapítvány pályadíja	550	.	550	.	550	.
VIII. A Wagner Károly alapítványból adandó segélyekre	460	.	340	.	400	.
IX. A „magyar erdőtiszték és erdészeti altiszték segély-alapja“-ból adandó segélyekre	120	.	650	.	800	.
X. Szerkesztői átalány	1000	.	1000	.	1000	.
XI. Írói tiszteletdíjak	1096	12	1200	.	1200	.
XII. Postaköltségek, lapexpeditió stb.	790	18	700	.	800	.
XIII. Könyvtár gyarapítás és szaklapok	86	92	400	.	500	.
XIV. Irodai átalány	150	.	150	.	{ 75 1. félév 250 2. félév	.
XV. Szolgálat	180	.	180	.	{ 90 1. félév 120 2. félév	.
XVI. Házmester	.	.	.	.	120 2. félév	.
XVII. Leltári tárgyak beszerzése	93	42	100	.	{ 50 1. félév 125 2. félév	.
XVIII. Közgyűlési és uti költségek	178	09	200	.	200	.
XIX. Javitnoki illetmény	200	.	200	.	200	.
XX. Jutalmak és segélyek	96	.	150	.	150	.
XXI. Tagsági oklevelek kiállítása	.	.	20	.	20	.
XXII. Adó és más költségek a ház után	.	.	.	.	700	.
XXIII. Előre nem látott rendkívüli kiadások	.	.	1262	.	400	.
Összes kiadás	.	.	15790	.	16298	.

A választmány a számadások megvizsgálására vonatkozó jelentést örvendetes tudomásul véve, számadás tevő részére a felmentvény megadását fogja a közgyűlésen javaslatba hozni.

Hasonló határozatot hoz a költségvetés tervezetére nézve is, melyet tételről-tételre elfogad.

III. Az építési bizottság működéséről a következő jelentést terjeszti elő :

A t. igazgató választmánytól nyert felhatalmazás alapján mindenekelőtt megköttettek a májushó 25-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyvében részletesen felsorolt főbb munkanemekre vonatkozó szerződések, még pedig, miután a szerződésekhez mellékelt részletes feltételek nagyobbára műszaki dolgokra vonatkoznak, Nendtvich Gusztáv kir. mérnök véleményének előzetes meghallgatásával, kit az építő bizottság egyuttal az építésvezetősége által teljesítendő műszaki ellenőrzéssel is szükségesnek látott megbizni, azon reményben, hogy a t. igazgató választmány az építési bizottság ezen eljárását jóváhagyni s Nendtvich ur honorálása iránt utólagosan intézkedni méltóztatik.

A szerződések megkötése után beszédettek a vállalkozókat kötelező biztosítékok és megőrzés végett a földhitelintézetnek adattak át, oly utasítással, hogy a közöttük lévő kamatozó papírok esedékes szelvényeinek értékét időnként az egyesület folyó számadása javára írja. E kamatokat ugyanis az illető vállalkozóknak az eljárás egyszerűsítése céljából az egyesület kézi pénztára fogja annak idején kiszolgáltatni.

Időközben kiadatván a fővárosi hatóság s illetőleg a közmunkák tanácsa részéről az építési engedély, a föld- és kőműves munkák még juniushó közepén megkezdettek, úgy hogy jelenleg a falazási munkák a második emeletig készen vannak, s a még hátralevő részen is remélhetőleg oly gyorsan elkészülnek, hogy az épület a jövő hóban már tető alatt fog állani.

A mi a költségeket illeti, az építkezésre eddig a következő összegek adattak ki :

Mindenekelőtt kifizettetett a fővárosnak a telek vételára, azon okból, hogy a tulajdonjog átkebelezése kellő időben eszközölhető s ennek megtörténte után a ház az építési költségek kiegészítéséhez szükséges kölcsön megkötésénél jelzálogi biztosítéku felhasználható legyen. Egyébiránt a telek árának lefizetése czélszerűnek mutatkozott már azért is, mert a főváros tudvalevőleg 6°/_o-os kamatot kötött ki arra az esetre, ha a törlesztés részletekben eszközöltetik.

Ezen czélra felhasználott összesen	13.846	frt	13	kr,
melyből a tulajdonképeni vételárra 13.700 frt, és a vételárnak a szerződés aláírása napjától, május 27-étől a kifizetés napjáig, augusztus 1-éig esedékes kamataira 146 frt 13 kr esik; kifizettetett továbbá az épület kiszögellő részei által elfoglalt 0.5 méter széles utcaterületért egyszer s mindenkorra a fővárosnak	100	"	—	"
végül kifizettetett Kauser Gyula föld- és kőműves munka vállalkozónak I. kereseti kimutatására augusztus 21-én előlegképen	10.000	"	—	"
és II. kereseti kimutatására szeptember 5-én szintén előlegképen	8.500	"	—	"
kiadatott tehát eddig összesen	32.446	frt	13	kr.

És erre fedezetül felhasználott :

1. az alapítványi pénztárnak az egyesületi pénztárban takarékpénztári könyvecskében elhelyezett készpénzkészlete	18.787	"	17	"
2. az alapítványi pénztár által a kézi pénztár feleslegéből kölcsön vett összeg	5.158	"	96	"
3. az alapítványi pénztárnak a földhitelintézetnél kamatozóan elhelyezett készpénzkészlete	2.299	"	70	"
4. a kézi pénztárnak a földhitelintézetnél kamatok fejében esedékessé vált és az alapítványi pénztárnak ideiglenesen kölcsön adott készpénzkészlete	3.125	"	30	"
5. végül 3000 frt névértékű eladott $5\frac{1}{2}\%$ -os földhitelintézeti záloglevél értéke	3.075	"	—	"

összesen . 32.446 frt 13 kr,

megjegyeztetvén, hogy az alapítványi pénztár készpénzkészleteinek s továbbá a kézi pénztártól ideiglenesen átvett összegeknek a felhasználása azért mutatkozott czélszerűnek, mert ezen készletek közül a takarékpénztárakban elhelyezettek csak 4% -al, a földhitelintézetnél elhelyezettek pedig csak $3\frac{1}{2}\%$ -al kamatoztak, míg értékpapiraink $4\frac{1}{2}$, 5 és $5\frac{1}{2}\%$ -al jövedelmeznek. A kézi pénztártól kölcsönképen átvett összegek azon esetben, ha azokra az év végén a folyó egyesületi kiadások fedezése czéljából szükség lesz, önként érthetőleg, meg fognak téríteni a kézi pénztárnak.

A választmány a jelentésben foglaltakat örvendetes tudomásul véve, Nendtvich Gusztáv kir. mérnök részére az eddig teljesített és az építés befejezéséig teljesítendő munkálataiért összesen 300 frt tiszteletdíjat szavaz meg, fel-

hatalmazván az elnökséget, hogy ezen összeget nevezettnek egészben, vagy a körülményekhez képest, részletekben kiutalványozhassa.

Hasonlóképen 300 frt tiszteletdíjat szavaz meg a választmány Luczenbacher Pál építési bizottsági tag javaslatára Berczik Gyula műépítésznek is, ki az egyesületi ház tervének elkészítésére annak idejében szintén megbízást nyert, azonban munkálata nem fogadtatott el a kivitelre.

IV. A titkár jelenti, hogy az „Erdészeti Növénytan“ pályázatára beérkezett pályamunka megbirálására Bedő Albert első alelnök elnöklete alatt dr. Jurányi Lajos, Illés Nándor, Hoffmann Sándor és Horváth Sándor tagokból kiküldött bizottság munkálataát befejezte s tegnap tartott utolsó tanácskozásának eredményéről a következő jelentést nyújtotta be :

Tekintetes Igazgató Választmány! Az „Erdészeti Növénytan“ megírására kiírt pályázat eredményének megbirálására küldetvén ki, tegnap tartott utolsó ülésünk megállapodásához képest a következőkben van szerencsénk véleményünket röviden előadni.

A pályamunka jelen alakjában és szerkezetében nem nevezhető sikerültnek, s annak kiadása csak nagy mértékű átdolgozás után történhetik meg.

Egyik főhibája az anyag célszerűtlen beosztása, a mely sem az elméleti sem a gyakorlati igények szempontjából helyesnek el nem fogadható, s a mi míg egy részt a tárgy feletti áttekintést nem csak nehezíti, de zavarja is, másrészt hozzájárul a munka nagy terjedelméhez, mert ugyanazon kérdések két három helyt is tárgyalatnak, s mindenütt csonkán, úgy hogy az összefüggés ez által meg van bontva, az érthetőség meg van nehezítve.

Másik nem kevésbé nagy hibája a pályamunkának, a mi leginkább az I. könyv első részén, az általános növénytanon tűnik fel, az önállóságnak csekély mértéke, sőt hiánya Ezen jelzett rész nagyobbára nem egyéb dr. Reinke „Lehrbuch der allgemeinen Botanik“ czimű művének szözszerinti, helyenként kivonatos fordításánál; a többi részek feldolgozása azonban szabadabb; de a fák alaktana nincsen a megfelelő összefüggésben az általános alaktannal; a rendszertan külön választása a leíró résztől sem szerencsésen, sem cél-

szerűen nem történt és végre a fanemek leírásánál azok elterjedését illetőleg hazánkra nem lett fektetve a főszó.

Reinke munkájának választása egyáltalában nem nevezhető szerencsésnek, részint azon oknál fogva, mert a tárgyalás alapjául nagyrészt nálunk meg nem szereshető tengeri moszatokat használ, részint pedig beosztásánál és az élettani résznek dogmaticus száraz előadásánál fogva, melyből hiányzik a kísérletek módszerének is eszközeinek leírása, a mi a tudomány ezen részét érdekessé és a tanulóra nézve feldolgozhatóvá teszi.

Tekintettel az előadottakra csak feltételes kiadását hozhatjuk a pályadíjnak javaslatba, oly formán t. i. hogy szerző előbb az egész munkát az általunk később előadandó s a közgyűlés megnyitáig előterjesztendő feltételek és utasítások szerint átdolgozza, s megbírálásra újból előterjeszse.

Ha pedig szerző azon feltételeknek magát alávetni vonakodnék, czélszerűnek tartanók a pályakérdést két felé osztani, s új pályázatot hirdetni külön-külön az általános és részletes növénytanak erdészeti szempontból való megírására.

Budapesten, 1885. szeptember 14-én.

A választmány sajnálattal veszi tudomásul, hogy e fontos és még 1880-ban kiirt pályázat most sem vezetett eredményre, s egyidejűleg elhatározza, hogy a bíráló bizottság jelentését, mely utólagosan a pályamunka átdolgozására vonatkozó részletes feltételekkel és utasításokkal is ki lesz egészítendő, azon javaslattal terjeszti a közgyűlés elé, miszerint szerző az „Erdészeti Lapok“-ban hivassék fel 4 heti határidő kitűzése mellett nyilatkozatra, vajjon a megjelölt feltételek alatt vállalkozik-e munkájának átdolgozására, s ha igen, mily határidő alatt.

Azon esetre, ha e felhívás eredményre vezet, az átdolgozás határidejének megállapításával a választmány bizathatik meg.

V. A titkár bemutatja a földmívelési ministeriumnak idei 748. eln. szám alatt kelt leiratát, melyben utalva némely külföldi állam elzárkozó vámpolitikájára, felhívja az egyesületet, hogy a vámtariffa revisiója kérdésében szeptemberhó 15-éig részletesen indokolt jelentést terjeszsen elő.

Miután e felhívás oly időben érkezett az egyesülethez, midőn a választmányt a tagok nagy részének távolléte miatt nem lehetett összehívni, a kérdés tanulmányozására elnöki intézkedés folytán Bedő Albert elnöklete alatt Rónai Antal és Horváth Sándor tagokból álló bizottság küldetett ki, oly megbizással, hogy javaslatát az idő rövidségére való tekintettel, felirat alakjában készítse el.

E bizottság elkészülvén munkálatával, a következő felirat elfogadását javasolja :

Nagyméltóságú Minister Ur! Folyó évi juliushó 23-án 748. eln. szám alatt felhívni méltóztatott egyesületünket, hogy tekintettel némely külföldi állam újabb időben tanusított elzárkózó vámpolitikájára, megfontolás tárgyává tegyük azon kérdést, nem volna-e czélszerű és szükséges az idegen termények versenyét saját vámterületünkön szintén megnehezíteni az által, hogy termelésünk minden ágát legalább is oly védelemben részesítsük, mint a minőben saját produktóját a külföld részesíti.

Miután egyesületünk működésében kizárólag az erdőgazdasági érdekek figyelemmel kísérésére szoritkozik, a felvetett nagyfotosságú kérdésben is csak az erdei termékek forgalma szempontjából nyilatkozhatunk.

Magára a dolog érdemére nézve tiszteletteljes véleményünk az, hogy annak a kérdésnek megítélésére, vajjon forognak-e fenn csakugyan komoly okok, melyek a külföldről eddig vámmentesen behozott erdei termékek versenyének vámok általi megnehezítését szükségessé és előnyössé tehetnék, a legbiztosabb alapot külforgalmunk két tényezőjének a behozatalnak és kivitelnek egymáshoz aránya szolgáltathatja. Legyen szabad tehát idéznünk néhány főbb adatot, melyekből, ha nem is teljes pontossággal, de legalább megközelítőleg kivethető, hogy minő viszonyban áll monarchiánk az erdei termékek forgalma tekintetében más államokkal szemben.

A közös vámterület külforgalmáról évenként kiadott hivatalos statistika szerint forgalmunk a főbb erdei termékekben, nevezetesen a tűzifában, kemény- és lágy épületi és műfában, dongában, vasuti talpfában, külföldi műfában, kemény- és lágy fűrészáruban és faszénben kitett összesen az

1882-ik évben 54,733.104 frt értéket,

az 1883-ik " 65,348.500 " " "

átlagosan a két év alatt 60,040.802 frtot. Ezen összes forgalomból a behozatalra esett :

1882-ben : 2,871.218 forint, vagyis az összes forgalomnak 5.2% -a,

1883-ban : 2,967.466 forint, vagyis az összes forgalomnak 4.5% -a,

átlagban a két év alatt : 2,919.342 frt, vagyis az összes forgalomnak 4.8% -a,

a kivitelre ellenben :

1882-ben : 51,861.886 frt, vagyis 94.8% -a,

1883-ban : 62,381.034 " " 95.5% -a,

és átlagban : 57,121.462 " " 95.2% -a,

Behozatalunk tehát e két év alatt alig számba vehető kis mennyiséget tett ki kivitelünkhez képest. És hogy ezen arány helyes és az idézett szám adatok nem a viszonyok esetlegessége folytán alakultak ily kedvezőben, azt még jobban bizonyítják az 1882-öt megelőző évek kimutatásai, melyek szerint :

1879-ben : 1,887.983 frt értékű behozattal (4.2%) szemben, kivitelünk 43,271.812 frtot (95.8% -ot);

1880-ban : 2,328.867 frt értékű behozattal (4.9%) szemben, kivitelünk 45,076.373 frtot (95.1% -ot);

és 1881-ben : 2,469.914 frt értékű behozattal (5.0%) szemben, kivitelünk 46,983.697 frtot (95.0% -ot) tett ki.

Behozatali és kiviteli forgalmunk aránya tehát az 1879—1883-ik évi időszak alatt minden évben ugyanaz maradt, s míg a kivitel 43 és 62 millió között váltakozott, a behozatal egyetlen évben sem érte el a 3 milliót.

Külön tekintve hazánkat, s a külföldhez számítva Austriát is, forgalmunk aránya, fájdalom, nem mutatkozik ily előnyös színben, a mennyiben például a megelőző 3 évben 3,986.769 frt értékű átlagos behozattal szemben kivitelünk a fennebb elősorolt főválasztékokban csak 21,130.157 frtra, vagyis az összes forgalomnak 84.1% -ára rugott; de ha Austriával való viszonyunkat teljesen számításon kívül hagyjuk, a mint hogy ezen kérdésnél számításon kívül is kell hagyunk, helyzetünket a külfölddel szemben még a közös vámterületénél is kedvezőbbnek találjuk. Míg ugyanis a valódi külföldi forgalomból az utolsó 3 év átlagában a behozatal alig tett ki évenként 44.000 frt értéket, addig kivitelünk a külföldre átlagosan meghaladja 12,650.000 frtot, vagyis többet tesz ki 99% -nál.

Általában véve tehát bátran ellehet mondani, hogy monarchiánk egészben véve is tulnyomóan exportáló állam, hazánknak pedig ugyszólván nincs is behozatala, melyet az itthoni verseny enyhítése céljából kizárni kellene. Ép ezért ketségtelen, hogy ugy a monarchia másik felének, mint hazánknak, sokkal inkább érdekében áll a kiviteli forgalomnak lehető könnyítése, mint a behozatalnak meggáltása, melyet ha teljesen sikerülne is elérnünk, keveset használnánk vele

termelésünknek és faiparunknak. Abban az esetben tehát, ha a külföldi államok az erdei termékek forgalma tekintetében szintén ezt az álláspontot foglalnák el, a vámok behozatalának kérdése szóba sem jöhetne, mert érdekeink azt parancsolnák, hogy eljárásunkkal más államoknak se valódi okot, se ürügyet ne szolgáltatassunk hasonló intézkedésekre.

Sajnos azonban, hogy viszonyunk ebben a tekintetben nem ily kedvező, a mennyiben kivitelünk Németországfelé nehézségekbe ütközik, s főleg az új német vámok által oly súlyos csapással fenyegettetik, mely főleg a monarchia másik felében az ezen irányu export számára termelő vidékek faiparát és kereskedelmét valóságos kizisnek teheti ki.

Mindamellettt ezen körülmény tekintetbe vételével is meggyőződésünk az, hogy a külföldről behozott erdei termékeknek vám alá vetése a vámtarifa revisiója alkalmával sokkal kevesebb valódi előnyt biztosítana részünkre, mint a mennyi hátrányt idézhetne elé kiviteli forgalmunkra nézve.

Mert minő előnyököt lehetne elérni a legmagasabb vámokkal is, ha azok valóban életbe léptetnének? A legjobb esetben megszüntethetnők teljesen az eddigi behozatalt, a mely, mint fennebb kimutattuk, egészben véve sem éri el a 3 milliót, s a mely, miután egy jelentékeny része (1,300.000 frt) Németországra esik, épen a német favámok hatása következtében önmagától is apadni fog, de viszont kitennök magunkat annak, hogy a többi államok, melyekkel szemben most forgalmunk szabad, szintén visszatöréssel élne. Nagyobb fogyasztóink, mint például: Franciaország, Olaszország, Svájc, Belgium stb., melyek, főleg keményfa kivitelünkre egyenesen rá vannak utalva, s a melyeket behozatali vámjaink — számba vehető behozataluk hozzánk nem lévén — úgy sem érintenek, valószínűen nem sok súlyt helyeznének vámtarifánk ezen tételeire, de Oroszországot és egyes kisebb államokat, melyekbe épen hazánkhoz, habár ez idő szerint nem nagy, de elég jelentékeny és növekedő irányu kivitele van, s a melyek termékeinkre nincsenek feltétlenül rászorulva, könnyen hasonló eljárásra indíthatnánk ezáltal, vagy legalább is ürügyet szolgáltatathatnánk nekik erre, a mi azután annál hátrányosabb volna reánk nézve, mert ezen államok vámjai főleg a mi kivitelünket sújtánák.

Ha tisztán Németországgal szemben állíthatnánk fel vámokat, eljárásunk jogos és kétségkívül hasznos is volna, bár e haszon alig volna számba vehető azon káros következményekhez képest, melyekkel reánk nézve a német elzárkozás jár, s hazánkra közvetlenül nem is hatna ki, mivel behozatalunk Németországból alig tesz ki néhány ezer frt értéket. Sőt közvetve is kérdés, volna-e valami jó hatása termelésünkre nézve, mivel a csekély német import megszüntetése

vajmi kevéssel csökkenthetné Austria behozatalát hozzánk, mely eddig is közel 4 millió forintra rugott s mely jövőre, legalább az első időben, bizonyára növekedni fog.

Magyarország faiparára és fakereskedelmére nézve általában véve sokkal nyomasztóbb az austriai behozatal, mint a Németország-felé irányuló kivitel utjában álló nehézségek. Kivitelünk ugyanis Németországba nem valami jelentékeny, mindössze 2 millió frtra rug, s ebből is több mint másfél millió frt a kemény épület- és műfára, dongára, vasuti talpfára és kemény fűrészelt anyagra esik, oly választékokra, melyeket a német ipar nem nélkülözhet s a melyekből ép ezért kivitelünk, ha csak tölgykészleteink ki nem fogynak, jövőre sem szűnhetik meg, mert bármily magasak legyenek is az új vámok, előbb-utóbb a fogyasztók lesznek kénytelenek azokat viselni.

Hogy ez a feltevés nem lehet téves, mutatja már az a körülmény is, hogy maga a német kormány és törvényhozás is gondolt erre, midőn az új vámtörvényt megalkotta, s ennek következtében például a tölgy dongára, melyet szükségelnek, s a melyből mi 1882-ben 1,169.078 frt, 1883-ban 1,026.092 frt, 1884-ben 1,029.827 frt értékűt, tehát az utolsó három év alatt átlagosan 1,074.999 frt értékűt szállítottunk ki Németországba, nem csak nem vetettek ki magasabb vámot, hanem a régi tételt, mely 100 *kg*-onként 0.₂₅ márkában volt megállapítva, az új törvénnyel még le is szállították 100 *kg*-onként 0.₂₀ márkára, nyilván azért, mert jól tudták, hogy e felgyártmány után a vámot ugy is Németországnak kell viselni. Hasonlóan jártak el egy másik terménynél, a cserzőhéjjaknál is, melyet mi fentebb mint mellékterményt forgalmunk adataiba nem foglaltunk be, melyből azonban Németországba szintén jelentékeny mennyiséget szállítottunk ki eddig. Ezen terméknek szintén nem emeltetett fel a vámjá, hanem ugy hagyatott meg, a mint eddig volt, 100 *kg*-onként 0.₅₀ márkával.

Összefoglalva tehát mindezeket, némi megnyugvással konstatálhatjuk, hogy Magyarország forgalmára távolról sem fognak oly bémítólag hatni a német vámok, mint első pillanatban hittük.

De nem szüntethetik meg a német favámok Austria kivitelét sem nézetünk szerint, azon egyszerű ok miatt, mert Németország nem csak a kemény fában, de a fenyő anyagban sem fedezheti sajátjából szükségletét. Az új vámok hatása tehát legrosszabb esetben is inkább abban fog nyilvánulni, hogy egy ideig tartó zavaros állapot után átalakulásra kényszeríti forgalmunkat.

És tényleg Németországnak nem is lehetett más célja a favámok emelésével, mint elérni azt, hogy a külföld jelentékeny bevitete, mely eddig jobbára fűrészáru és felgyártmány alakjában érkezett az országba, jövőre nyers állapotban vitessék be, s így a feldolgozásra fordított munka saját ipusztériájának essék javára.

Világosan kitűnik ez a tendenciája a német favámoknak nemcsak a vámkérdés felett folytatott hosszú vitából, hanem magából a vámtörvény szövegéből is. Míg ugyanis az 1879. évi vámtarifában a gömbölyű anyag és fűrész árura vetett vámok a két választék értékének megfelelően úgy voltak megszabva, mint a minő arányban 1 a 2-höz áll, addig az új vámtörvény a gömbölyű anyagra fennállott vámtételt megkétszerezve, a fűrész árura négyszeres vámtételt állapított meg úgy, hogy most e kétféle választék vámtétele között az az arány áll fenn, a mi az 1. és 4. között. Sőt a kormányjavaslat ennél is tovább ment, a mennyiben a gömbölyű anyag vámját az 1879-ikihez képest megháromszorozni a fűrészárúét ellenben megnyolczszorozni akarta. Kétségtelen tehát, hogy a német kormány intézkedéseinek éle egyenesen a fűrészárú bevitel ellen irányul, a nélkül, hogy a gömbölyű fa bevitelét lényegesen megszorítaná, bár az első időben előreláthatólag ez utóbbi is nehézségekbe fog ütközni, mert a mint a német piacok faárai a vámemelés folytán emelkedni kezdenek, az ottani erdőbirtokosok is sietni fognak az alkalom felhasználásában, s jól tudva azt, hogy az ilyen mesterkélt módon előidézett kedvező helyzet állandóságára nem lehet számítani, rendes terméseiken túl a jövő évek termését is piacra viszik. Miután azonban ez a túltermelés sokáig nem tarthat, a külföldi fa később ismét keresett lesz, s a gömbölyű fa bevitel nem fog sok nehézségekbe ütközni, mert a váموkat előbb-utóbb Németországnak kell viselni.

Addig azonban míg a forgalomnak ez az átalakulása megtörténhetik hosszabb idő fog eltelni s azok a nagy fűrésztelepek, melyek eddig a német export számára dolgoztak mindenestre áldozattal is megkísértik új piacokat szerezni fűrészanyaguk számára. És Magyarországra nézve éppen ebben fekszik a legnagyobb veszedelme a német favámoknak, mert azon országokba kényszerítik az osztrák fűrészárut, melyek nekünk legjobb vevőink voltak, Franciaországba, Olaszországba és az aldunai államokba. Sőt saját hazánkban is erősíteni fogják az osztrák versenyt, pedig ez eddig is elég nyomasztó volt termelésünkre nézve, a mennyiben Galiczia, Stájerország és más osztráktartományok fenyőfa behozatala nem csak ausztriai kivitelünket mulja felül háromszorosan, hanem összes e nemű kivitelünket is elérte az utóbbi években.

Ezért midőn fennebb előadott indokainkra támaszkodva ismételni van szerencsénk azon tiszteletteljes véleményünket, hogy a német országi favámok által támasztott kedvezőtlen helyzetet az erdei termékekre részünkről kivetendő behozatali vámokkal nem csak nem lehet orvosolni, de attól is tartani lehet, hogy azok életbeléptetése éppen Magyarországra nézve káros következményekkel járhat, s midőn ennek kapcsán a vámtarifa revisiójánál a régi állapot fentartását javasoljuk, egyszersmind szükségesnek tartjuk Nagyméltóságod magas figyelmébe ajánlani, azon nehézségeket, melyeket a monarchia másik

felének erős versenye fenyőfatermelésünknek idebenn támaszt, tiszteletteljesen kérve ez alkalomból is Nagyméltóságodat, hogy e hátrányos körülmény megszüntetése vagy legalább enyhítése céljából oda hatni méltóztatnék, hogy vasutaink további dijmérséklések által legalább bent az országban lehetővé tegyék erdőbirtokosainknak a versenyt a külföldi behozatallal szemben, mely például a dunántuli vidéket ma még teljesen elfoglalva tartja, csupán azon körülmény miatt, mert a déli vasut a magyarországi fát még egyszer oly drágán szállítja mint a stájerországit.

Végül szükségesnek tartjuk ez alkalommal megemlíteni azt is, hogy a monarchia másik felének némely köreiből oly mozgalomról is lehetett hallani az utóbbi időben, mely a fűrészáru kivételt sujtó német favámok ellenében a gömbölyű fának kiviteli vámok által való megnehezítését ajánlja orvosszerű, abból a feltevésből indulva ki, hogy Németország, mely a fabevitelt egyik vagy másik alakban nem nélkülözheti, előbb-utóbb kénytelen lesz e rendszabály nyomása alatt leszállítani a fűrészáru vámját. Ez a ohajtás talán megfontolást érdemelne akkor, ha Németország egyedül a mi fatermékeinkre lenne utalva; miután azonban ez a feltevés nem áll, a mennyiben Németország szükségletét legalább egyelőre más országok nevezetesen Svédországból is kielégítheti, határozottan károsnak kell azt kijelentenünk annál is inkább, mert főleg az erdőbirtokos osztályt sujtaná. Azon nagyobb fűrésztelepek tulajdonosainak, melyek nem maguk termelik, hanem vásárolják e nyers anyagot, mindenesetre előnyösek lennének az előbb említett kiviteli vámok, mert ha az ohajtott cél t. i. a német fűrészáru vámok megszüntetése nem is volna elérhető, ők maguk a nyers anyagot oly nyomott áron szerezhetnék be, a kisebb erdőbirtokosoktól, hogy talán a mostani magas vámokat is elviselhetnék a németországi fűrészáru kivitelnél. Az erdőbirtokosok azonban beláthatlan károkat szenvednének, annyival is inkább mert a kiviteli vámok francia, olasz és más országokba menő kivitelünkre is kiterjesztendők volnának.

A mi Nagyméltóságod nagybecsű leiratának azon részét illeti, melyben felhivattunk, hogy a vámkérdés általános szempontból való megvilágításán kívül egyszersmind a vámtarifa szövegére és az esetleg javaslatba hozandó vámtételek nagyságára nézve is nyilatkozunk, úgy hiszszük, hogy e feladat teljesítése alól előbbieken kifejtett véleményünk teljesen felment. Mindamellet tisztelettel megjegyezzük, hogy ha a megindítandó tárgyalások alkalmával a monarchia másik felének érdekei netalan a mi véleményünktől eltérően magyaráztatnának s ennek folytán a behozatali vámok felállítására más érdekeinknek figyelemben részesítése fejében a magyar kormány részéről is elfogadtatnának, az alkalmazandó vámdijakra és a tarifa szövegére nézve is készséggel előfogjuk terjeszteni tiszteletteljes véleményünket.

Erre az eshetőségre való tekintettel azonban ismételen is hangsúlyozni kívánjuk, hogy a behozatali vámok Magyarország fatermelése szempontjából nem kívánatosak, sőt ellenkezőleg veszélyes következményekkel járhatnak, a kiviteli vámok eszméje pedig határozottan káros s ennélfogva okvetetlenül mellőzendő.

Az országos erdészeti egyesület nevében.

Budapest, 1885. szeptember.

A választmány a bizottság véleményéhez egyhangulag hozzájárul, s felkéri az elnökséget, hogy a felolvasott felírtott illetékes helyre juttassa.

VI. A titkár előterjeszti a 27-ére összehívott közgyűlés tárgysorozatát, melyet a múlt választmányi ülés határozatából az elnökség készített el, s egyuttal bejelenti néhai Lónyay Gábor választmányi tag elhunytát, kinek helyére a tárgysorozat 3. pontja értelmében új tag lesz választandó.

A választmány részvétét fejezi ki az egyesület e régi és buzgó választmányi tagjának elvesztése felett s elhatározza, hogy ezen érzelmének kifejezésére a közgyűlésen is indítvány tétessék.

A tárgysorozat 7. pontját illetőleg, a választmány abban állapodik meg, hogy a jövő évi közgyűlés helyéül, tekintettel arra, hogy az egyesületi székház ekkor lesz rendeltetésének átadva, ismét a fővárost fogja a közgyűlésnek ajánlani.

VII. Luczenbacher Pál választmányi tag, mint a fővárosi sétány-bizottság elnöke megemlítvén, hogy a körutak és terek fasorainak jókarba helyezése céljából az alkalmazott fanemek kérdésének szakszerű megvizsgálására a közelebbi napokban bizottság küldetik ki, szóbelileg azon kérést intézi a választmányhoz, hogy abba az egyesület részéről is egy szakembert kiküldeni sziveskednék, mivel kívánatosnak látja, hogy a kertészek és más szakértők mellett az erdészek véleménye is meghallgattassék, kik első sorban illetékesek a fanem kérdésének eldöntésére.

A választmány e kérelem folytán az említett bizottságban való részvételre Illés Nándor választmányi tagot kéri fel.

VIII. A titkár felolvassa az új tagok névsorát, melyszerint :

a) alapító tagoknak kívánnak felvételni : Filipek Sándor városi erdőmester 160 frt alapítvánnyal kötvényben, Tóth Gyula járási főerdész 160 frt alap. kötvényben és Hárs István járási főerdész 160 frt alap. kötvényben, ajánlja Lászlóffy Gábor; Pagura Antal 160 frt al. kötvényben, ajánlja Girtler Lajos; Bodor Zoltán műszaki díjnok 150 frt alapít. kötvényben, ajánlja Szécsi Zsigmond; Menczl Gáspár kat. erdőbecslési felügyelő 160 frt al. kötvényben, ajánlja Simenszky Kálmán; Weisz Alajos földbirtokos 160 frt alapítvánnyal készpénzben, Harnisch és Társa cég 160 frt alap. kötvényben, ajánlja Tomcsányi Gyula; Zárboch Ede m. kir. erdész 200 frt alapítvánnyal értékpapirban, ajánlja Barlay Sándor; Hubert Aladár m. kir. erdőgyakornok 160 frt alap. kötvényben, ajánlja Kondor Vilmos; Zsigmondy Vilmos képviselő 200 frt alapítvánnyal készpénzben, ajánlja elnök ő excja.

Borszéky Soma alapító tag 100 frtos alapítványát 150 frtra igéri kiegészíteni s egyszersmind kéri a választmányt, hogy az így kiegészített alapítványt havonkénti 5 frtos részletekben törleszthesse;

b) rendes tagoknak kívánnak felvételni : Korek Nándor o. m. áll. vaspálya-társulati főerdész, ajánlja Tanádi Emil; Brezovszky József főerdész, aj. Burián Ferencz; Szakrajda János prépost. ispán, aj. Reinfusz Felix; Thober Sándor főkáptalani erdőbíró és Martiny Antal érseki fővadász, ajánlja Véssey Ferencz; Rolland Gusztáv vár. erdőmester és ifj. Banhof Károly városi erdőmester, ajánlja Lászlóffy Gábor; Papp György erdőtiszt és Udvardy

József erdész segéd, aj. a titkár; Hangay Antal érseki vadász és Kunsay Gyula érseki vadász, ajánlja Véssey Ferencz; Koren Ödön m. kir. közalapítványi erdőgyakornok, aj. Akantisz Rezső; Glosz Alajos uradalmi erdész, aj. a titkár; Sztaváts Norbert kerületi főerdész, ajánlja Szabó Adolf; dr. Sárkány Miklós szentbenedek-rendi apát, aj. Friedrich Béla; gróf Andrássy Gyula erdőfelügyelői hivatala Ó-Fenesen és Bocskay Antal m. kir. erdőőr, ajánlja Somkerekai Gusztáv; Vincz Gyula szolgabíró és erdőbirtokos és Becsky Emil földbirtokos, ajánlja Kabina János.

A jelentkező tagok felvétetnek, Borszéky Soma kérelme pedig, miután az alapszabályokkal megegyezik, teljesítetteti fog.

IX. A titkár jelenti, hogy a múlt választmányi ülés óta a következő rendkívüli befizetések történtek:

a) Új alapítvány fejében befizettek:

Weisz Alajos földbirtokos 160 frtot; Zarboch Ede m. kir. erdész 200 frtot értékpapirban; Zsigmondy Vilmos 200 frtot.

b) Kötelezvényben tett régi alapítványok törlesztésére befizettek:

Frits Béla 100 frtot; Agotha Alajos 40 frtot; Ujvidék város 100 frtot; Kővári László 20 frtot; Lázár Jakab 25 frtot; Tolnamegye közönsége 160 frtot; Véssey Ferencz 40 frtot; Győry Géza 20 frtot; Harnisch és társa 20 frtot; Imre Dénes 30 frtot; báró Prónay Dezső 160 frtot; Ihrig Eberhárd 64 frtot; Prorok Kajetán 40 frtot; Stassevits József 130 frtot; Beszterczebánya város 100 frtot; Janatka József 20 frtot; Neuschlossz Emil 160 frtot; Tomesányi Gusztáv 20 frtot; Stolcz József 40 frtot; Krivácsi Elek 40 frtot; Deés városa 25 frtot; Ocsárd Károly 10 frtot;

Kass Ede 60 frtot; Tellesnitzky Nándor 80 frtot;
Wagner Gusztáv 20 frtot;

c) a Wagner Károly alapítvány javára adományoztak:

Weisz Alajos földbirtokos 140 frtot;

d) a házépitési alap javára:

Wuk M. és fiai czég 500 frtot; Véssey Ferencz
10 frtot; Weisz Alajos 200 frtot.

Az adományok köszönettel fogadtatnak.

X. A jegyzőkönyv hitelesítésére Luczenbacher Pál és Illés Nándor válaszmányi tagok kéretnek fel. — K m. f.

Hitelesítésül:

Luczenbacher Pál,

vál. tag.

Illés Nándor,

vál. tag.

Tisza Lajos,

elnök.

Horváth Sándor,

titkár.

Lapszemle.

(To.) A különféle fanemek kiszáradása- és összeaszására vonatkozó arányszámokat, mint általános ismeretes, az egyes szerzők igen eltérően mutatják ki. Ez a berni contoni erdőigazgatóságot arra indította, hogy Frey erdőfelügyelő által az ottan honos fanemek kiszáradásának és összeaszásának mérvét kísérletek útján újból meghatározatassa.

Frey e kísérletekhez a fát a Petit-Raimeur-i állami erdőnek egy 750—800 m absolut magasságban fekvő észak-nyugoti hegyoldaláról vette, még pedig 75—100 éves törzsekből.

A törzseket januárius hónapban döntötték le, és nyers állapotban 1 köbdeciméteres koczkákat alakítottak belőlük. Ezeknek egy része januáriustól augusztusig közönséges léghőmérsék mellett szobában szárított ki, más része szárító kamarában aszaltatott, még pedig: 2 napig 30—40 R^o mellett, 3 napig 40—50 R^o, 4 napig 50—60 R^o, 5 napig 60—70 R^o, 6 napig 70—80 R^o, és 41 napig 80 R^o hőmérsék mellett. Végül a koczkák egy része július 5—6-án retortában felszenítettett.

A súlybeli különbségek, a „Schweizerische Gewerbeblatt“ szerint, az egyes koczkáknál a fanemek szerint a következők voltak:

	nyersen, megszáritva, megaszalva, felszenitve,			
	súly grammokban.			
Tölgy . . .	1074·5,	755·3,	664·1,	250·6,
kőris . . .	878·5,	705·8,	622·8,	194·2,
bükk . . .	1028·8,	683·9,	599·3,	181·7,
erdei fenyő . . .	873·4,	632·4,	572·7,	173·5,
szil . . .	916·6,	590·8,	526·5,	166·2,
tiszafa . . .	903·0,	680·9,	584·6,	214·8,
juhar . . .	921·0,	616·1,	549·8,	171·2,
rezgő nyár . . .	880·9,	474·5,	405·0,	120·6,
vörös fenyő . . .	763·3,	565·3,	501·1,	174·7,
jegenye fenyő . . .	894·1,	504·4,	451·7,	152·8,
hárs . . .	769·0,	449·2,	402·1,	122·5,
luczfenyő . . .	526·6,	457·7,	405·2,	140·7.
Az összeaszás, mérve köbcentiméterekben, pedig a következő :				
	nyers,	megszaritott,	megaszalt,	felszenített

	á l l a p o t b a n .			
	Tölgy . . .	1000,	939,	867,
kőris . . .	1000,	916,	835,	523,
bükk . . .	1000,	916,	856,	569,
erdei fenyő . . .	1000,	933,	865,	492,
szil . . .	1000,	930,	885,	586,
tiszafa . . .	1000,	979,	911,	804,
juhar . . .	1000,	966,	911,	693,
rezgő nyár . . .	1000,	922,	879,	672,
vörös fenyő . . .	1000,	831,	895,	733,
jegenye fenyő . . .	1000,	954,	886,	713,
hárs . . .	1000,	889,	831,	511,
lucz . . .	1000,	939,	887,	729.

A fajsúly a fennebbi adatokból tehát lesz :

	nyers, megszáradt, megaszalt, felszenített			
	á l l a p o t b a n .			
Tölgynél ✓ . . .	1·0745,	0·804,	0·766,	0·387,
kőrisnél ✓ . . .	0·8785,	0·771,	0·746,	0·371,
bükknél ✓ . . .	1·0288,	0·747,	0·700,	0·319,
erdei fenyőnél ✓ . . .	0·8734,	0·678,	0·662,	0·351,
szilnél ✓ ✓ . . .	0·9166,	0·635,	0·595,	0·284,
tiszafánál ✓ . . .	0·9030,	0·696,	0·642,	0·262,
juharnál ✓ . . .	0·9210,	0·637,	0·604,	0·247,
rezgő nyárnál ✓ . . .	0·8809,	0·515,	0·463,	0·179,
vörös fenyőnél ✓ . . .	0·7633,	0·607,	0·560,	0·238,
jegenye fenyőnél ✓ . . .	0·8041,	0·529,	0·510,	0·214,
hársnál ✓ . . .	0·7690,	0·505,	0·484,	0·240,
lucznál ✓ . . .	0·5266,	0·487,	0·457,	0·193.

(T.) Bukovina erdőgazdasági viszonyairól a „Forstliche Blätter“ július javi füzeté Kellner W. tollából hivatalos adatok alapján közzétett ismertetést tartalmaz, melyből az említett viszonyokra szorosan nem tartozó részek kihagyásával a következőket közölhetjük.

Midőn Bukovina 1774-ben az osztrák Monarchiához csatoltatott, az erdők ott majdnem teljesen összefüggő erdőtestet képeztek, melyek csak helyenként a völgyekben voltak csekély számu szántóföldek és rétek által megszakítva. Ezen időben a rendszeres erdőgazdaságot még hírből sem ismerték Bukovinában; a mű-, épületi- s tűzifát mindenki tetszés szerint s díjtalanul szerezte be a legközelebb fekvő erdőrészből. Ha a földbirtokosoknak új legelőterületre volt szükségök, akkor az erdőt minden megfontolás nélkül leperzseltették, vagy az alárendelt községek által minden rendszer nélkül lekaszabolatták. A fát ez utóbbi esetben természetesen a helyszínén hagyták s később elégették.

A világi s egyházi uradalmak példájára a községek is szaporították a fennebbi módon legelőterületeiket, e mellett gyakran határaitokon túl is terjeszkedvén. Az erdőknek erdészeti személyzet által való felügyelete akkoriban még teljesen hiányzott. Csak 1786-ban rendszeresítették az egész tartományra nézve egy főerdészi állomás, Koczurmare székhellyel, mely 1794-ben Csernoviczba tétetett át s ez alkalommal egyszersmind a főerdész mellé segítségül két alerdész is adatott. A radauczi kerületben lévő uradalmi erdők a cs. kir. katonai hatóság felügyelete alatt maradtak, mely 1872-ben egy főerdészt, három erdészt s ugyanannyi alerdészt alkalmazott, s ezzel némileg rendezettebb erdőgazdálkodásnak vetette meg alapját.

Hogy mennyire elharapódzott Bukovinában az erdőégetés, tanúsítja az a körülmény, hogy még 1837-ben is mintegy 20.000 holdat tett az a terület, melyről az erdő legújabbán erdei tüzeknek esett áldozatul. A felégetés s irtás folytán keletkezett tisztásokon, melyek az állattenyésztéshez takarmány termelésére szolgáltak, szabadságában állott kinek-kinek tanyát építeni, mi — a hogy ezt manap is látni lehet Bukovinában — a legutolsó alkatrészig kizárólag fából történt. A mennyiben az ilyen tisztásokon a nyert takarmány a marha áttelelésére nem volt elegendő, ismét csak a tisztást környező erdőhöz nyultak, a ledöntött fák fiatal hajtásai s fakadó rügyei képezvén huzamos időn át az éhező csordák egyedüli táplálékát.

Az erdőknek ipari célokra való fölhasználása 1803-ban vette kezdetét, a vallásalapítványi s magántulajdont képező erdőkben. Először üveggyárakat, s azután hamuzsir főzőket rendeztek be s különösen a hamukészítés azon módja, melyszerint egyszerűen az álló fák meggyújtattak s elégettettek, volt az, melynek következtében igen tekintélyes erdőrészek tönkre mentek. E pusztító gazdálkodásnak csak 1816—1820-ban szakadt vége.

Ez időtájban kezdték el a közalapítvány tulajdonát képező er-

dők határait megállapítani, biztosítani s a közbefoglalt belzetek kisa-játítása útján kikerekíteni, mi karöltve az erdők egyidejű felmérésével, lehetővé tette a rendes vágások szerinti kihasználás meghonosítását. Ugyanezen időben az erdészeti személyzet jelentékenyen szaporított s élére külön erdőfelügyelő állíttatott.

Az újonnan szervezett személyzetnek képezte feladatát arra ügyelni, hogy a terjedelmes őserdők kihasználásának rendszeres eszközzése s a szükséges erdősítések teljesítése mellett az erdő kellő védelemben is részesüljön.

A bukovinai erdők főállagát eredetileg a tűlevelűek képezték; az erdőművelés haladásával azonban a lombos erdők kiterjedése mindinkább nagyobbodott. Az István, moldovai herczeg idejéből származó tölgyállabok e század elején még 20.000 holdnál nagyobb terjedélemmel birtak, innen mostanáig azonban a kiméltlen kezelés folytán 4000 holdra apadtak le; hasonlóan pusztultak ki Bukovina hegységeiben hajdan nagy számmal előfordult tiszafa állabok ki.

Jelenleg Bukovina erdőállománya 829.600 holdat tesz, melyből a csernoviczi kerületre 36.197
 a kimpolungi " 274.474
 a koczmani " 7.292
 a radauczi " 212.811
 a szerethi " 10.926
 a storozyneczi " 88.520
 a szucsavai " 52.839
 a vizniczi " 146.541
 hold esik.

A csernoviczi, koczmani és szerethi kerületben a lombos erdők a túnyomók, míg a többi kerületekben lúcz- és jegenye fenyvesek fordulnak elő.

Tulajdonjogi tekintetben az összes erdőállomány akként oszlik meg, hogy a görög nem egyesült közalapítvány tulajdonát 399.640, a magánuradalmi birtokhoz 237.014 és a községi birtokhoz 192.901 hold erdő tartozik.

A csernoviczi kereskedelmi kamara kimutatása szerint a vallásalapítvány erdei tíz évi átlagban kereken 203.000, a magánuradalmi erdők 284.633 és a községi erdők végül 87.331 frttot jövedelmeztek.

Aránylag szép jövedelmet nyújt a vallásalapítványi erdőkben a hamuzsír-főzés, t. i. 22.141 frtot. A hamuzsír előállítása — az uradalmi anyag és berendezés használata mellett — vállalkozók által mázsánként 6—9 frtért történik.

Az értékesebb épület- és tűzifát külföldre, nevezetesen Oroszországba és Romániába tutajozzák. Eleintén Törökország felé irányult a fakivitel, mely különösen az utközben tapasztalt erőszakoskodások miatt, sok nehézséggel járt, így az 1816. és 1820-ban Konstantinápoly felé indított tutajok Moldovában, az indulási ponttól alig 20 mért-

földnyire, feltartóztattak; ezen két eredménytelen kísérletet azonban 1843-ban és a rákövetkező évben két újabb követte, mely alkalommal sikerült a vállalkozóknak Galaczig lejutni, ott a leszállított fát nagy áron eladni s egyuttal a távoli kelettel később nagy virágzásnak örvendő fakereskedést nyitni. Ma már csupán a kimpolungi kerületből évenként mintegy 25.800 frtot érő metszett faáru szállítatik a török fővárosba.

Legszakszerűbb kezelésben részesülnek a görög nemegyesült vállálapítvány erdei; a magánosok tulajdonát képező erdőket csekélyebb számu s kevésbbé jól fizetett erdészeti személyzet kezeli, mi észrevehetőleg a rendszeres kezelés rovására is esik.

A községi erdők kezelése s használata egyáltalán nem érdemli meg, hogy erdőgazdálkodásnak neveztessek, mert ezek a fennemlített kereskedelmi kamara jelentése szerint, meggondolatlan s tervnélküli kezelésből folyó pinsztulás áldozatai.

(Kon.) **Norvégia erdeiről** a következő adatokat közli a „Centralblatt für das gesammte Forstwesen“ czimü szaklap augusztus-szeptemberhavi füzete.

Norvégia állami és ugynevezett félállami (kerületi és magán községi v. „Bygdi od Privat almenninger“) erdeinek összes területe, a melyről t. i. egyáltalán adatok léteznek, 19,752.393 *maal* vagy 1,944.622 *ha*; ebből 936.208 *ha* erdőterület és 1,008.020 *ha* terméketlen.

Az összes erdőterület következőkép oszlik meg :

	erdősült	terméketlen	összesen
állami erdő van	762.873 <i>ha</i>	974.171 <i>ha</i>	1,737.044 <i>ha</i>
kerületi és községi erdő			
pedig	173.515 „	34.063 „	207.578 „
Összesen	936.388 <i>ha</i>	1,008.234 <i>ha</i>	1,944.622 <i>ha</i> .

Az államerdők, vagyis azon erdők, melyek az erdőkormányzóság közvetlen kezelése alatt állanak, és erdősülve vannak e szerint 762.873 *ha*-t tesznek ki.

Ha a fentebb kimutatott 936.388 *ha* valódi erdőterülethez hozzáadatnak még

a Kongsberg ezüsbányák erdei	12.936 <i>ha</i> ,
a Nordland tartományban fekvő Angell-birtok	
erdőségei	12.724 „
a déli Trondhjem-ben fekvő hasonnevü birtok	
erdőségei	15.670 „
akkor az összes állami es félállami erdők területe	977.618 <i>ha</i> -ra,
vagy 9,932.115 <i>maal</i> -ra tehető.	

Miután a norvég királyság összes erdőterülete 78.067 négyszögkilometerre becsültetik, az állami és félállami erdők ennél fogva az összes erdőterületnek 12.52⁰/₀-át teszik ki.

Ha azonban ezen erdők termőképessége vétetik figyelembe, akkor az államerdők korántsem lesznek ilyen százalékkal képviselve. Tényleg csupán az úgynevezett félállami, az újonnan vásárolt és a nevelési alap tulajdonát képező erdők azok, melyek e tekintetben a magánerdőkkel szemben a versenyt kiállják. Az állami és községi erdők nagyobb része határozottan silány, mert ezen erdőkben sok négyszög-mértföldre menő nyír középerdő találtatik s a túlevelű erdőknek sem sokkal kisebb része rövid és gyenge növésű hegyeségi állabokból áll, melyeknek jövedelme épen nem áll arányban az elfoglalt nagy területtel.

Ezek az adatok az erdészeti igazgatóság jelentéséből merítették és az 1875. évi január havától 1880. évi június 30-ig terjedő időre vonatkoznak.

Ezzel szemben Scheen erdőmester az 1884-iki évkönyvben Norvégia összes erdőterületét 74.786 négyszögkilometerre becsüli, tehát kevesebbre, mint az erdészeti igazgatóság.

Ugyanő Norvégia erdeinek átlagos értékét *ha*-onként 43 kronorra (28 frtra) teszi, az ország egyes kerületeire nézve pedig a következő adatokat közli:

Kerület	Erdőterület	Az erdőterület aránya az összes területhez	Átlagos érték hektáronként	
	□ km	%	kronor	o. ért. frt
Smaalenne	2.960	71·8	54·6	35·49
Akershuus	3.864	74·5	71·3	46·35
Hedemarken	14.508	55·7	29·8	19·37
Kristians	5.579	22·3	39·2	25·48
Buskerud	5.449	37·4	46·2	30·03
Jarlsberg és Laurvig .	1.560	69·1	79·5	51·68
Bratsberg	6.067	41·0	58·0	37·70
Nedenaes	4.350	43·3	46·7	30·36
Lister és Mandal . . .	1.834	28·7	40·6	26·39
Stavanger	383	4·3	94·9	61·69
Déli Bergenhuus . . .	765	5·0	46·8	30·42
Északi Bergenhuus . .	893	4·9	28·0	18·20
Romsdal	3.055	20·9	?	—
Déli Trondhjems . . .	5.844	31·8	17·2	11·18
Északi Trondhjems . .	5.262	23·1	16·3	10·60
Nordland	7.800	20·5	8·6	5·59
Tromsø	1.922	7·3	9·4	6·11
Finnmarken	2.691	5·7	?	—
Az egész királyság	74.786	23·5	43·0	28·00

Az ország belfogyasztását Scheen 11,481.000 köbméterre az összes műfa termelést pedig évenként 2,552.000 köbméterre becsüli.

Ha a mellékbevételek és kiadások is számba vétetnek, akkor az állami erdők tisztajövedelme a következő:

1876-ban	116.286	kronor v.	75.586	frt,
1877-ben	131.657	" "	85.577	"
1878-ban	86.545	" "	56.254	"
1879. jan. 1—1880. jul. 1-ig	125.094	" "	81.311	"

Norvégia évi műfa-kivitele 1836-tól 1882-ig az alábbi adatokat mutatja:

1836-tól 1840-ig átlag kivetett	382.000	tonna,
1841-től 1845 " " "	416.000	"
1846-tól 1850 " " "	416.000	"
1851-től 1855 " " "	593.000	"
1856-tól 1860 " " "	647.000	"
1861-től 1865 " " "	804.000	"
1866-tól 1870 " " "	874.000	"
1871-től 1875 " " "	947.000	"
1876-tól 1880 " " "	820.000	"
1880-ban	895.000	"
1881-ben	882.000	"
1882-ben	919.000	"

A kongsbergi ezüsbányák erdeinek nyers jövedelme 6900 kronorra (44.850 frtra), kiadása ellenben 59.000 kronorra (38.350 frtra) rug.

A kiadások a következő tételeket foglalják magukban:

	Kronor	Forint
Fizetésekre (bérekre) kiadatik	8.680	= 5.642;
Döntési és szállítási költségekre	31.600	= 20.540;
Épületek és fűrészművek javítási költségeire	2.400	= 1.560;
Csemeték, fűrészek és különfélék	5.320	= 3.458;
Fűrészmalmokra stb.	10.200	= 6.630;
Szolgálmányok megváltására	800	= 520;

Összesen . 59.000 = 38.350.

A nevelési alapnak az erdőket terhelő kiadásai következésképpen részletezhetők:

	Kroner	Forint
Személyi járandóságok	22.100	= 14.465;
Utazási költségek	8.000	= 5.200;
Hozzájárulás a mivelési költségekhez	3.000	= 1.950;

Összesen . 33.100 = 21.516.

Az ezen alap tulajdonát képező erdőjövödelme az 1883. július 1-től 1884. június 30-ig terjedő pénzügyi évben (Tronsó és Finnmarken tartományokat kivéve) hozzávetőleg 149.000 kronorra (96.850 frt) becsültetett.

(To) Az északnyugati Himalaya hegységi erdőkről a „Schweizerische Zeitschrift für das Forstwesen“ ez évi III. füzeté dr. Brandis után érdekes adatokat közöl.

A Himalaya hegység India északi határán 24 hosszúsági fokot foglal el. E hegységben ered Indiának három nagy folyama, az Indus, Ganges és Bramaputra. Az Indus és Ganges között fekvő hegység a Himalaya észak nyugoti, a Ganges és Bramaputra közötti pedig annak keleti részét képezi. Himalaya keleti részének erdőflórája a kelet ázsiai (hátsó indiai, chinai, japáni) erdőflórához hasonlít, az észak nyugoti rész fatenyészete ellenben egészen más jeleggel bír. Itt a klíma a fatenyészetnek még nagyon kedvező, északkelet felé azonban a kevés és ritkán beálló esőzés miatt a növekvés lassabb, az erdő törpe, gyér, még inkább északkeletfelé végre az erdő egészen eltűnik (Tibet) s csak imitt-amott láthatni egyes cserjéseket a folyók partjain.

Az északnyugoti Himalayában az erdő 12.000 láb (3.660 m) magossáig megy fel a hegységbe, az örökös hó pedig 16.000 lábnyi magosságnál kezdődik.

A hegység három erdőövre osztható fel m. p. az alsóra, mely 900 m-ig, a középsőre, a mely 900—2100 m-ig és a felsőre, mely 2.100 m-től az erdő felső határáig terjed. Az alsó erdőöv fatenyészete India tropicus fatenyészetéhez hasonlít, a középső övben némely fa már az európai alakokra emlékeztet, a felső öv fatenyészete pedig igen sokban hasonlít az európaihoz.

Az alsó erdőöv főfane a Dipterocarpaceae családnak tartozó *Shorea (Robusta) Tumbagaia* Roxb. (Riesiger Salbaum), a mely szép növési és igen nagy méreteket ér el. Fája nagyon kemény, nehéz és tartós, csakhogy erősen vetemedik és repedezik. A törzs megsértett részéből gyantaszzerű anyag folyik ki, a melyet Indiában a hajóépítésnél szurok helyett használnak. Gyökran és bőven terem magot.

A folyók mentén levő kavicstalajon főfane az *Acacia Catechu* Willd., és a *Dalbergia sissoo* Roxb. Az elsőnek kérge igen jó cserző- és festőanyagot szolgáltat, azonfelől pedig a kérgéből főzés által nyert kivonat mint gyógyszer sokféle alkalmazást talál. Az utóbbi kitünő műfát szolgáltat.

A középső erdőöv határa felé a *Pinus longifolia* Roxb. képez erdőket. E szép fane a zárlatot még kevésbé tűri mint a mi erdei fenyőnk; hármásával álló tűi 30 cm hosszúak, vékonyak, lelogók.

A középső erdőövet a következő fák és cserjék képezik: *Rubus ellipticus*, *Berberis Lycium*, *Rosa Moschata*, *Rhus cotinus*, *semialata*, *succedanea* és *Wallichii*, *Celtis australis*, *Cornus macrophylla*, *Marlea begoniaefolia*, *Olea cuspidata* s.b.

A közép és felső erdőövénél átmenetet képez az örökzöld *Quercus incana*, továbbá a *Pieris ovalifolia*, *Rhododendron arboreum* és a *Cedrus Deodara* Loud. A himalayai cedrus a legjobb minőségű műfát szolgáltatja; egyes fák 76 m magosságot és 12 m kerületet érnek el. 8.000 láb magasságban a fennebiekhez sorakozik az *Abies Smithiana* és a *Quercus dilatata*.

Feljebb nagy kiterjedésű zárt erdőtötteket képez a *Pinus excelsa* a felső övben s e fanemen kívül a *Cupressus torulosa*, *Abies Webbia*, *Taxus baccata*, *Prunus Padus*, *Buxus sempervirens*, *Juglans regia*, *Berberis vulgaris*, *Hedera helix*, *Juniperus communis*, és a különféle juhar, bodza, loncz, *Viburnum* és *Rhamnus* fajok. Az erdő felső határán a *Betula Bhojpattra* és a *Rhododendron campanulatum* fordul elő.

8

Az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlése 1855-ben.

Az ideai közgyűlés a leglátogatottabbak közé számítható. A jelentkezők száma 200-nál több volt; a másodalelnökre és a két választmányi tagra pedig 134-en szavaztak.

Szép szám! Meg is telt a Köztelek kis terme s annak előterme, s még sem fértünk el valamennyien. Szék épenséggel kevésnek jutott. Már ezen körülmény is igazolja, hogy ideje volt házat szerezni.

A nagy számú erdész közönség az ország legkülönbözőbb vidékeiről gyűlt egybe, s habár nagy részét az országos kiállítás vonzotta, tagadhatlan, hogy erdészetünk ügye iránt fokozódik az érdekltség, s a ki csak teheti, megjelenik a közgyűlésen, hogy az egyesület enunciatíóinak súlyt adni segítsen, hogy részt vegyen az országos érdekű tanácskozásokban, s végre, hogy barátival, szaktársaival találkozáván, régi emlékeket felelevenítsen, ujakra szert tegyen, s a kirándulások alkalmával tapasztalatait gazdagítsa.

A közgyűlés lefolyásáról tán fölösleges e cikk keretében megemlékezni, azt olvasni fogják tisztelt szaktársaink a